NOU 2016: 21 Stiftelsesloven

Forslag til ny stiftelseslov

Hva innebærer forslaget til stiftelseslov for stiftelsene?

Seminarkurs for stiftelser, 01. februar 2018

Doktorgradsstipendiat Inger Julie Aasland
Handelshøyskolen BI

Utvalgets sammensetning

- **Utvalgsmedlemmer:**
  - Gudmund Knudsen (leder), Advokatfirmaet BA-HR
  - Inger Julie Aasland, Handelshøyskolen BI
  - Aksel Mjøs, Norges Handelshøyskole
  - Celie Tveit, Bergens forskningsstiftelse
- **Referansegruppe**
- **Sekretariat**

Utvalgets mandat

- **Overordnede formål**
  - Gjennomgå dagens regelverk for stiftelser og foreslå endringer i dette
    - Utgangspunkt i Sundvollen-plattformen, og arbeidet skulle særlig legge vekt på å vurdere om gjeldende regler gir hensiktsmessige rammevilkår for mangfoldet av norske stiftelser

Allment om lovutkastet

- Lagt vekt på utviklingen i retning av flere store og færre små stiftelser
- Næringsdrivende stiftelser videreføres ikke som en egen kategori stiftelser i stiftelsesloven
- Stiftelsers betydning for kulturlivet og andre allmennyttige formål
- En mer oversiktlig og pedagogisk utforming av loven

Opprettelse av stiftelser

- **Fjerne krav om åpningsbalanse**
- **Forenkling med elektroniske løsninger**
- **Både oppretter og andre som overfører formuesverdier til stiftelsen ved opprettelsen mister rådigheten over verdiene.**
- **Grunnkapital**
  - Minst 100 000 kroner for alle stiftelser, jf. § 18(1)
  - Definisjonsendring til en historisk størrelse som ikke kan forhøyes eller nedsettes etter opprettelsen, jf. § 18(2). Unntak ved sammenslåing eller deling
    - Senere regnskapsmessige resultat, gaver eller andre former for tilførsel av kapital skal føres mot andre egenkapitalkonti
      - Kan kreve vedtektsendring

Kapitalforvaltning

- **Krav til forsvarlig kapitalforvaltning, jf. § 20(1)**
  - Kravet om forsvarlig kapitalforvaltning videreføres
- **Styret skal fastsette en plan for forvaltningen av stiftelsens kapital, jf. § 20(3)**
  - Skal behandles som en styresak
  - Skal behandles og vurderes minst én gang i året
  - Skal tas inn i eller vedlegges styreprotokollen
  - I årsberetningen skal det opplyses om det er fastsatt en plan for kapitalforvaltningen og om det er foretatt en årlig vurdering av denne

Kapitalforvaltning

- **Presiserer adgangen til formålsinvesteringer, jf. § 20(2)**
  - Stiftelser kan investere i eiendeler som samtidig bidrar til formålsrealiseringen, såkalte formålsinvesteringer
  - En forutsetning at de ikke-finansielle effektene faller innenfor formålet
  - Vedtas av styret etter reglene for utdelinger, jf. kapittel 6
    - Må inntas i styrets plan for formålsrealiseringen

Kapitalforvaltning

- **Forholdet mellom kapitalens risikoeksponering og stiftelsens egenkapital, jf. § 20(1)**
  - Krav om at risikoen ved stiftelsens kapitalforvaltning og øvrige virksomhet skal stå i et forsvarlig forhold til stiftelsens reelle egenkapital
    - Skal ikke tolkes på samme måte som asl. § 3-4
- **Handleplikt ved tap av stiftelsens egenkapital, jf. § 22**
  - Styret ilegges en handleplikt dersom det må antas at egenkapitalen er lavere enn forsvarlig ut fra risikoen ved stiftelsens kapitalforvaltning og øvrige virksomhet
  - Styret skal straks behandle saken og vurdere behovet for tiltak og hvilke tiltak som eventuelt skal iverksettes
  - Datterselskapets opplysningsplikt, jf. § 34

Stiftelsers organisasjon

- **En mer detaljert regulering som presiserer styrets oppgaver og ansvar**
- **Endringer i krav til styrets sammensetning**
  - Minst tre styremedlemmer, jf. § 23(1)
  - Minst to styremedlemmer skal være uavhengige av oppretteren og den som har skutt inn grunnkapital i stiftelsen, jf. § 24(3)
- **Avsettelse av styremedlem kan foretas av den som har valgt styremedlemmet, subsidiært av styret selv, jf. § 29(2)**
- **Generalklausul om misbruk av posisjon i stiftelsen, jf. § 50**
- **Avtaler med styremedlemmer mv., jf. § 51**

Gjennomføring av stiftelsens formål. Utdeling og annen bruk av stiftelsens midler

- **Skilles ut i et eget kapittel 6 i loven**
  - Styret skal sørge for at formålet ivaretas og gjennomføres, herunder at utdelinger foretas i samsvar med formålet og vedtektene, jf. § 54
  - Vedta en plan for gjennomføringen av formålet, jf. § 55
    - Skal behandles som en styresak
    - Skal behandles og vurderes minst én gang i året
    - Opplyses i årsberetningen
  - Styret kan gi daglig leder fullmakt til å foreta utdelinger og til å avslå søknader om utdeling, jf. §§ 57 og 58
    - Styret skal fastsette nærmere instruks for bruken av fullmakten
    - Utdelinger av uvanlig art eller stor betydning for stiftelsen skal alltid vedtas av styret.

Omdanning. Endring av vedtektene mv.

- **Videreføre de materielle reglene for omdanning**
- **Betydelig omlegging og forenkling av saksbehandlingsreglene**
  - Myndigheten til å endre vedtekter mv. legges til styret, jf. § 67(1)
  - Stiftelsestilsynet må godkjenne styrets vedtak om formålsendringer og endringer av andre bestemmelser som det må antas at oppretteren ved opprettelsen av stiftelsen la vesentlig vekt på. Det samme gjelder oppheving, sammenslåing og deling av stiftelsen, jf. § 67(2) jf. § 68(1)
  - Øvrige vedtektsendringer trenger ikke lenger godkjenning av Stiftelsestilsynet for å være gyldige

Ikrafttredelses- og overgangsregler. Endringer i andre lover

- **Utvalgets utgangspunkt er at de foreslåtte reglene også skal gjelde eldre stiftelser, men med enkelte overgangsregler som ivaretar det behovet eldre stiftelser har for å tilpasse seg de nye reglene, se nærmere § 94**
- **I utgangspunktet en overgangsperiode på 2 år etter lovens ikrafttredelse**

BI
NORWEGIAN
BUSINESS SCHOOL